

VEREENIGING VAN NEDERLANDSCHE TANDARTSEN

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING GEHOUDEN OP ZATERDAG 25 EN ZONDAG 26 APRIL 1931, TE UTRECHT

De Voorzitter, de heer Ch. F. L. Nord, opent de vergadering, welke bijgewoond wordt door ruim 100 leden, waarna de secretaris voorlezing doet der notulen en ingekomen stukken. O.a. is er een schrijven van het lid, de heer Bruske, tevens Voorzitter van de Hygiene Commissie van de Fédération Dentaire Internationale, waarin financiële steun gevraagd wordt voor de Nederlandsche inzending naar de tentoonstelling op het gebied der mondhygiene op het congres te Parijs.

Een toegezegd crediet van f 200.— wordt door de vergadering goedgekeurd.

Het door den secretaris uitgebrachte jaarverslag wordt voor kennisgeving aangenomen, evenals het jaarverslag, voorgelezen door den heer Michalis voor de Commissie ter bestudeering der aandoeningen van het parodontium.

Het jaarverslag van den penningmeester wordt nu voorgelezen; nadat de kascommissie haar bevindingen meedeelt wordt de penningmeester, onder dankzegging voor het accuraat beheer, décharge verleend.

Alsdan worden door den Voorzitter 11 nieuwe leden geïnstalleerd, waarna de bestuursverkiezingen aan de orde zijn. De uitslag der stemmingen is, dat tot voorzitter gekozen wordt de heer H. de Groot, tot secretaris de heer S. F. Göttlich, tot penningmeester de heer A. Edelen tot 1e commissaris de heer T. Hoeksema.

Nadat het huishoudelijk gedeelte der agenda is afgedaan, opent de heer S. F. Göttlich de reeks der voordrachten met een lezing over: De hygiene van den mond. De heer Ch. F. L. Nord spreekt daarna, aan de hand van een serie lantaarnplaten, over: De praktijkkamer, waarna de heer E. J. van den Berg eenige mededeelingen doet over: Amalgaamvullingen.

Hierna wordt de vergadering tot den volgenden morgen verdaagd.

Op Zondagmorgen begint precies te half tien in het Tandheelkundig Instituut de groep demonstraties, die, getuige de groote belangstelling, zeer in den smaak vallen. De onderwerpen zijn: Amalgaamvullingen (E. J. van den Berg); Bevestiging van partiëele prothesen (P. J. J. Coebergh); Röntgen „Dens”apparaat (A. J. Danser); Modificatie van de Kennedy prothese (J. W. M. de Decker); De hygiene van den mond (S. F. Göttlich); Methode tot het aanbrengen van een onderlaag van weeke rubber bij onderprothesen (Ch. F. Kleine); Diathermie in de tandheelkunde (J. H. R. Schlyecher).

Na afloop der demonstraties komen aan het woord de heer H. de Groot, over: Speekselsteen en de heer B. R. Bakker over: Eenige oriënteerende opmerkingen over de partiëele prothese.

Nadat eenige discussies gevoerd worden over de gehouden voordrachten en demonstraties, draagt de heer Nord het voorzitterschap over aan zijn opvolger, de heer H. de Groot, die met eenige welgekozen woorden den voorzitterszetel aanvaard en daarna de vergadering sluit.

S. F. GÖTTLICH, Secretaris.

VERGADERING VAN ZATERDAG 25 EN ZONDAG 26 APRIL 1931.

OPENINGSWOORD VAN DEN VOORZITTER EN OVERDRACHT VAN HET VOORZITTERSCHAP.

De Voorzitter (de heer Ch. F. L. Nord) opent de vergadering en zegt:

Dames en Heeren! Wij hebben vanavond veel te doen. Ik zal U dus niet ophouden met een uitvoerige openingsrede, maar ik zal alleen enkele feiten onder Uw aandacht brengen, die in het afgelopen jaar hebben plaats gevonden. Het zijn plezierige momenten, waaraan ik U mag herinneren.

Vooreerst wijs ik er op, dat twee van onze leden een onderscheiding hebben ontvangen. Onze oud-voorzitter, collega Lind, is als voorzitter van de Nederlandsch-Deensche Vereeniging officier in de Orde van Oranje Nassau geworden en collega Van den Berg, die te Parijs cursussen gehouden heeft voor onze Fransche collega's, is door de Fransche regeering benoemd tot Officier de l'Instruction Publique. Ik

wensch deze beide collega's met die onderscheiding van harte geluk. (Applaus).

Dames en Heeren! De methode van vergaderen, die wij de laatste jaren hebben toegepast, heeft gemaakt dat onze vergaderingen steeds voller werden; zeker een bewijs, dat wij op den goeden weg zijn. Het Bestuur heeft overwogen de vergaderingen, als dat kan, nog aantrekkelijker te maken, en wel door de leden in de gelegenheid te stellen, meer dan tot nu toe het geval was, met elkander eens rustig te spreken ook over dingen, die niet direct de vergadering betreffen. Het Bestuur meent dat het wellicht wenschelijk kan zijn, een volgende maal de vergadering wat eerder te doen beginnen, bijv. Zaterdagmiddag ongeveer 4 uur, en van 6 tot 8 uur te pauzeeren om de leden gelegenheid te geven, gezamenlijk te eten (ik bedoel niet allen tegelijk, maar in groepjes) om rustiger te kunnen spreken dan anders mogelijk is. Wij treffen in onze bijeenkomsten collega's uit alle hoeken van het land. Het kan dikwijls van belang zijn voor de leden, even te kunnen praten, hetzij met een oud-studiegenoot, hetzij met iemand van wien men gaarne iets wil te weten komen. Vermoedelijk zal het nieuwe bestuur in die richting eens een proef nemen om te zien, hoe die zal inslaan.

De vorige maal hebben wij tafeldemonstraties ingevoerd en zij zijn een succes gebleken. Uit het programma hebt U gezien dat wij daarmee wenschen voort te gaan. Alleen hebben wij de volgorde, na de ervaring van de vorige maal, omgekeerd. Wij zullen dus morgen met de demonstraties aanvangen zoodat in de daarna volgende vergadering gelegenheid zal zijn voor leden, die iets wenschen te vragen of op te merken naar aanleiding van die demonstraties, dat te doen in volle comparitie.

Vervolgens kan ik U mededeelen dat de aanvraag voor het lidmaatschap van het congres te Parijs een bevredigend verloop heeft gehad. Tot heden hebben zich meer dan honderd tandartsen voor het lidmaatschap van dat Congres aangemeld, wat een niet onverdienstelijk getal is. Degenen, die zich nog niet hebben opgegeven, maar die dat alsnog wenschen te doen, zou ik willen verzoeken dat ook zoo spoedig mogelijk te doen, omdat het anders voor de Franschen wel een buitengewoon moeilijke opgave wordt, deze zaak te organiseeren.

Een ander Congres, het Orthodontisch Congres, dat van 20 tot 25 Juli te Londen gehouden wordt, mag zich geloof ik minder in de belangstelling verheugen. Toch zou ik aan degenen, die voor dit onderdeel van de tandheekunde gevoelen, in overweging willen geven

daarheen te gaan. Zij zullen daar treffen de autoriteiten op dit gebied, zoowel van Europa als uit andere werelddeelen, menschen van wie zij veel zullen kunnen leeren. Wie hiervan meer wil weten kan zich wenden tot collega Edel, die bereid is nadere inlichtingen te verstrekken.

Nu wij het toch hebben over de orthodontie, wensch ik Uw aandacht te vestigen op een nieuw tijdschrift, dat verschenen is, genaamd „Fortschritte der Orthodontik”, onder leiding van collega Korkhaus te Bonn, U allen welbekend. De bedoeling is een Europeesch tijdschrift te vestigen waaraan de Europeesche tandartsen, die belang stellen in de Orthodontie, kunnen medewerken. Degenen, die de moeite willen nemen om het eerste nummer in te zien, zullen waarschijnlijk met mij van meening zijn, dat Korkhaus, die geassisteerd wordt door een reeks van de eerste Orthodontisten in Europa, in zijn poging voortreffelijk geslaagd is. Dit tijdschrift kan ik dus in Uw aandacht aanbevelen.

Een derde congres, dat van 15 tot 20 Juni in Nederland wordt gehouden maar dat ook internationaal is, is het 6e Internationaal Militair Geneeskundig en Pharmaceutisch Congres, dat onder voorzitterschap staat van den Inspecteur van den Geneeskundigen Dienst der Landmacht, dr. Diehl. Lid van dit congres kunnen zijn militaire artsen, militaire apothekers en reserve-militaire-tandartsen. Het congres is zeer grootsch opgezet, het zal een week duren en natuurlijk zijn alle mogelijke feestelijkheden er aan verbonden. Ook de Regeering interesseert er zich sterk voor. Militaire tandartsen die zich daartoe voelen aangetrokken kunnen zich voor het lidmaatschap opgeven bij den secretaris, jhr. Sandberg Boelens, Surinamestraat, Den Haag, à raison van f 10.—. Familieleden kunnen lid worden tegen betaling van f 5.—.

Een vierde congres, dat ook in Nederland gehouden wordt en dat voor alle tandartsen van belang is, is het 36ste Congres voor Openbare Gezondheidsregeling, korthedshalve genoemd: Gezondheidscongres. Dit congres wordt gehouden te Baarn op 11 en 12 September. De eerste dag van dit congres is gewijd aan de tandheelkunde. Er zal gesproken worden over de tandheelkundige verzorging van verschillende categorieën van het Nederlandsche volk. Er zullen twee praeadviseurs optreden, wier praeadviezen te voren aan de congressisten zullen worden toegezonden, n.l. de heeren Coebergh en H. van der Molen. De secretaris van het Congres, prof. Aldershoff te Utrecht,

heeft mij verzocht de aandacht van de tandartsen te vestigen op dit Congres en ook op de Vereeniging, die deze congressen organiseert en U te verzoeken, in grooten getale daar aanwezig te willen zijn bij behandeling van een onderwerp, dat toch zeer zeker onze aandacht waard is. Deze Vereeniging, die nu haar 36ste congres houdt, bestaat zooals ik heb nagezien sedert 1899. Bij overweging en samenspreking met anderen, die deze congressen meer van nabij kennen, is zij mij gebleken een organisatie te zijn, die wel in de eerste plaats in aanmerking komt voor de tandheelkunde om zich er mede te bemoeien, omdat daarin zitting hebben de autoriteiten die voortdurend in contact staan met de Regeering, om haar te adviseeren over allerlei onderwerpen, de volksgezondheid betreffende. Nu is het merkwaardige van de zaak, dat de tandheelkunde totnutoe deze organisatie en haar congressen volkomen over 't hoofd heeft gezien, waarom weet ik niet, en de collega's die ik daarover heb aangesproken weten het evenmin, maar een feit is het.

Nu onze aandacht eenmaal op dit Congres gevestigd is, zullen wij daarvan dankbaar gebruik maken, niet alleen om onze stem daar te laten hooren, maar ook om onze persoonlijke medewerking niet te ontzeggen. Ik zou dus ieder, die kans ziet om 11 en 12 September vrij te maken, met nadruk willen verzoeken naar Baarn te gaan en dat congres bij te wonen. De secretaris heeft mij verzekerd, dat behalve het nuttige ook het aangename deel niet zal worden verwaarloosd, zoodat ik de dames en heeren prettige dagen durf beloven. Ook als voorzitter van deze vereeniging, zou ik het zeer op prijs stellen, wanneer de tandartsen in grooten getale daar aanwezig zouden zijn.

Hiermede ben ik aan het einde van mijn mededeelingen gekomen. Ik heet U allen nogmaals hartelijk welkom. (*Applaus*).

De *Voorzitter*: Ik zou U willen voorstellen, dat de Vereeniging zich als lid van dit Congres aanmeldt, wat f 10.— per jaar kost.

Dit voorstel wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2. Lezing notulen en ingekomen stukken.

De *Secretaris* leest de notulen van de vorige vergadering, die onder dankzegging worden goedgekeurd.

Ingekomen zijn: Jaarverslag van de Rotterdamsche Tandartsenvereeniging. Een schrijven van collega Greeter, houdende dankbetui-

ging voor de gelukwenschen, door de vereeniging gezonden bij de herdenking van zijn 40-jarig tandarts-jubileum.

Een brief van de Tandheelkundige Studentenvereeniging John Tomes, houdende mededeeling van de samenstelling van het Bestuur.

Verzoeken om introductie van: Mej. To Mulder te Ommen; de heeren: Kentgens te Utrecht; J. G. de Vries, Amersfoort; van Baersel, Harderwijk; Crombergh, Arnhem; Buis te Middelharnis; P. N. Bakker, Rotterdam; C. O. de Vries, Zeist; Mevr. Padt, Amsterdam; Fabricius, Amsterdam.

Aan het einde der vergadering op Zondag sprak de heer Nord den nieuw gekozen voorzitter, dr. H. de Groot als volgt toe: „Rest mij dus nog deze fraaien hamer van de ver. over te dragen aan mijn opvolger, dr. de Groot, van wien ik vertrouw en verwacht, dat hij dien hamer zal hanteeren op een wijze, die aan den groei en bloei van deze vereeniging in de naaste toekomst in hooge mate ten goede zal komen. Wij kennen al sedert jaren zijn belangstelling voor de vereeniging, en niet minder voor de tandheelkunde, zijn groote hulpvaardigheid en zijn groote beminnelijkheid. Met deze eigenschappen gewapend twijfel ik niet, of gij zult een prettigen tijd hebben, zoolang gij zult zijn in het bezit van dezen hamer, die ik U hierbij onder de gelukwenschen van deze vereeniging ter hand stel. (*Luid applaus*).

De heer *dr. H. de Groot*: Mijnheer de afgetreden Voorzitter. Dames en Heeren. Ik zou bijna moeten zeggen, zooals dat veelal gewoonte is bij het aanvaarden van een nieuwe functie, dat ik die nieuwe functie met een zeker gevoel van verlegenheid aanvaard, omdat ik er niet zeker van ben dat ik haar naar behooren zal kunnen vervullen.

Ik ben U zeer dankbaar, dat U gemeend hebt, mij te moeten aanwijzen om Uwe vergaderingen te leiden. Het ligt in mijn bedoeling, die vergaderingen zoo te leiden als in mijn capaciteiten zal liggen; maar ik voeg er dadelijk bij, het is niet de verlegenheid die mij op het oogenblik te pakken heeft, maar wel de gedachte, dat ik een voorzitter moet vervangen als collega Nord voor ons is geweest, want een dergelijken voorzitter naar behooren op te volgen, dat beschouw ik toch wel als een buitengewoon moeilijke taak.

Voortgaande in den trant van den afgetreden voorzitter zou het mij zeker niet mogelijk zijn, in de toekomst een waardig voorzitter te zijn. Mijn temperament en mijn karakter zijn weer eenigszins anders, wellicht zal dat andere temperament en dat andere karakter

U weer een andere leiding brengen, die, naar ik hoop, dan Uw goedkeuring zal kunnen wegdragen. Wel ben ik er absoluut zeker van, dat die leiding niet zoo goed zal kunnen zijn als zij geweest is gedurende de jaren, dat collega Nord den voorzittershamer heeft gehanteerd. Ik ben dan ook overtuigd, dat ik spreek in Uw aller geest, wanneer ik aan de woorden, die collega Sanders gisterenavond reeds gesproken heeft, toevoeg, dat wij Nord als voorzitter niet vervangbaar achten en dat elke andere voorzitter den voorzittershamer zeker minder goed zal hanteeren dan hij het gedaan heeft. Wij zijn collega Nord buitengewoon dankbaar voor hetgeen hij gedurende de afgelopen jaren voor de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen heeft gedaan. Ik ben er zeker van dat dezelfde werkzaamheid die hij tentoongespreid heeft voor deze vereeniging ook in de toekomst van hem mag worden verwacht.

Ik hoop, bij een volgende gelegenheid nog nader op dit onderwerp terug te komen, want het ligt niet in mijn bedoeling, mijn entr ee te maken als voorzitter in deze vergadering. De tijd dringt. Ik meen, dat ik het verstandigst handel door thans niet te lang te spreken, maar na deze woorden van dank aan collega Nord, voor alles wat hij gedaan heeft, over te gaan tot het sluiten van deze vergadering. Ik zeg U allen dank voor Uw tegenwoordigheid en voor Uw medewerking, ik hoop, dat de volgende vergadering weer evenzoo druk bezocht mag zijn als deze is geweest en ik sluit thans de vergadering.